

German Grabowski: pisarz, dziennikarz, kapłan i... strażak

data aktualizacji: 2020.06.19 autor:

Jego grób znajduje się w centralnym miejscu cmentarza parafialnego. Był inicjatorem powstania orkiestry strażackiej. Pełnił funkcję opiekuna młodocianych przestępców po resocjalizacji. Był aktywny w dziedzinie kultury, jako korespondent Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych w Królestwie Polskim.

Poczynając od 1861 roku w Łowiczu, podobnie jak w wielu większych miastach Królestwa Polskiego rozpoczęły się masowe manifestacje patriotyczne mające charakter wystąpień antycarskich. Ksiądz German Grabowski uczestniczył w tych wydarzeniach, wygłaszając patriotyczne kazania.

Po upadku powstania spadły na niego represje. Władze rosyjskie wymusiły przeniesienie księdza na wiejską parafię. Tułaczka po różnych miejscach trwała osiem lat.

Rawa w momencie rozpoczęcia jego posługi kapłańskiej była niewielkim miasteczkiem liczącym kilka tysięcy mieszkańców, z czego niewiele ponad 3 tysiące katolików. Region miał charakter typowo rolniczy.

Znajdowały się tutaj dwie świątynie katolickie. Funkcję kościoła parafialnego pełnił murowany kościół pojezuicki. Był też kościół poaugustiański. Oba kościoły były w przyzwoitym stanie technicznym. Plebania znajdowała się w kompleksie budynków poaugustiańskich, natomiast pomieszczenia dla pracowników kościelnych w starym, zrujnowanym domu nad rzeką Rawką.

German Grabowski objął obowiązki proboszcza rawskiego w pierwszej połowie 1885 roku. Swoje pierwsze kroki w nowym miejscu zaczął od odnowienia amatorskiego chóru kościelnego.

W latach 1893 – 98 dzięki szczodrości parafian przebudował i upiększył ołtarz główny w kościele parafialnym, co było wotum za lekki przebieg w mieście i okolicy epidemii cholery pustoszącej wówczas ziemie polskie. Pieniądze te pozwoliły mu zakończyć budowę nowych obiektów plebanii, wyremontować dach oraz wybudować ogrodzenie przy świątyni poaugustiańskiej. W 1903 r. wyremontował ołtarz św. Stanisława.

Ksiądz dbał o rozwój duchowy swoich parafian, wprowadził dwa nowe święta w roku liturgicznym. Zasługi księdza Grabowskiego na polu działalności społecznej docenił nawet ówczesny rząd zaborczy przyznając mu Złoty Krzyż Zasługi i Order Świętego Stanisława.

Oprócz obowiązków proboszcza Grabowski był także dziekanem Dekanatu Rawskiego.

Na szczególną uwagę i podkreślenie zasługuje działalność społeczna, kulturalna i charytatywna księdza. Brał udział w akcjach dobroczynnych na rzecz najuboższych mieszkańców całego dekanatu, nie tylko samego miasta. Aktywnie uczestniczył w działalności ochotniczej rawskiej straży pożarnej. Pełnił funkcję w Radzie Nadzorczej i zarządzie.

Za czasów probostwa rawskiego w jego dekanacie powstały cztery nowe kościoły. Biskup warszawski wizytował parafię trzykrotnie: w latach 1888, 1891 i 1897. Z upoważnienia arcybiskupa warszawskiego ksiądz kanonik i dziekan rawski pełnił rolę egzaminatora księży spowiedników i proboszczów. Był też cenzorem ksiązek o treści religijnej.

12 września 1909 roku ks. Grabowski obchodził jubileusz pięćdziesięciolecia pracy kapłańskiej. Kazanie jubileuszowe wygłosił z tej okazji ksiądz Antoni Szlagowski. Nawiązał w nim m. in. do pięknej, łowickiej patriotycznej przeszłości jubilata, osiągnąć na polu ewangelizacyjnym, społecznym i pisarskim.

German Grabowski zmarł 23 sierpnia 1911 roku i pochowany został na cmentarzu parafialnym w Rawie Mazowieckiej. W lutym 2017 roku jego grób został sprofanowany przez nieznaną sprawców.

Napisał komedię dla chłopięcej grupy teatralnej. Pisał też artykuły do gazet. Współpracował z warszawskimi tytułami: „Kmiotek”, „Zorza” oraz z „Przeglądem Katolickim”.

Wydał kilkanaście książek, drukowanych przeważnie w drukarni Franciszka Czerwińskiego w Warszawie. Niekiedy korzystał z literackiego pseudonimu Mikołaj Grud.

Pierwszą swoją książkę zatytułowaną „Rady kapłana dla ludu”.

Z twórczości Germana Grabowskiego zachowało się kilkanaście książek, kilkanaście kazań wygłoszonych z okazji śmierci znanych obywateli Rawy Mazowieckiej i duchownych oraz artykuły prasowe.

Źródła:

1. Dobrzański Mirosław, *Zjazd*, Tydzień nr 26 z dnia 18 czerwca 1900 r.
2. Grabowski German, *Mowa żałobna w dzień pogrzebu ś. p. Antoniego Krupskiego b. profesora b. szkół rawskich wypowiedziana dnia 13 stycznia 1900 roku w kościele parafialnym w Rawie przez ks. G. Grabowskiego*, Drukarnia Franciszka Czerwińskiego, Warszawa 1900.
3. Krajewska Anna, *Ksiądz German Grabowski (1836 - 1911). Dziekan i Proboszcz Rawski w latach 1885 - 1911, Kaznodzieja i Pisarz Ludowy*, TPZR, Notatnik Rawski nr 14, Rawa Mazowiecka 2010.
4. Oczykowski Romuald, *Ksiądz German Grabowski. Wspomnienie pośmiertne*, Łowiczanin nr 15 z 8 września 1911 r.
5. Serwik Jerzy, *Ksiądz German Grabowski - kaznodzieja i katolicki pisarz ludowy, proboszcz parzęczewski i rawski*, Parafia rzymsko - katolicka pw. Wniebowzięcia NMP, Parzęczew 2010.
6. Wiśniewski Krzysztof, *W obronie polskości*, Gość Łowicki 4/56 z dnia 28 stycznia 2007 r.

Źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/35954-german-grabowski-pisarz-dziennikarz-kaplan-i-strazak>